

Notes sobre jerarquia urbana i comunitats religioses a Catalunya a la fi de l'antic règim

per Josep Oliveras i Samitier
Departament de Geografia

Aquestes breus notes formen part d'una recerca per conèixer el sistema urbà de Catalunya a la fi de l'antic règim, aproximadament en el període de temps que comprèn els regnats de Carles IV i Ferran VII, entre l'últim terç del segle XVIII i el primer terç del XIX, i en una època en què s'accentua la crisi de l'estat i fa fallida la monarquia absoluta.

En aquesta època l'antiga estructura senyorial, més o menys conservada al llarg dels segles, no podrà ja resistir per més temps els embats de la nova burgesia comercial i industrial, emparada en el liberalisme i en els avenços econòmics i tecnològics que la Revolució Industrial anglesa empeny per tot el continent europeu.

La transformació de la societat a partir de la industrialització comportarà també un canvi en la configuració de la xarxa urbana catalana i en la mateixa forma i estructura de les ciutats. Les ciutats antigues, les d'abans de l'aparició de la indústria moderna, havien romàs gairebé estables des de la fi de l'Edat Mitjana. Barcelona mateix havia conegut una llarga fase d'estabilitat, caracteritzada per un retrocés efectiu en relació a l'època clàssica de la monarquia catalana-aragonesa (segles XIII-XIV), i pel manteniment i esclerosi progressiva de les formes medievals.

Les ciutats de l'antic règim, molt semblants a les ciutats medievals, tenien de comú una sèrie de trets definidors: des de les muralles, la xarxa de carrers irregulars, la manca de separació espacial entre activitat econòmica i habitatge,... a la importància dels convents dins l'espai urbà. La ciutat mantenia una gran coherència centrada en els llocs destinats a l'ús del poder civil i eclesiàstic. L'ajuntament i els palaus judicials i senyorials

solien ocupar els espais centrals de les ciutats, però els convents i les esglésies amb els seus campanars repartits pel recinte urbà donaven a les ciutats una imatge peculiar i única al mateix temps que eren centres aglutinadors i conscienciadors dels diferents barris urbans.

La importància d'una ciutat guardaria una certa relació amb el nombre de comunitats religioses establertes en ella, de tal manera que com més habitants tingués una ciutat i major riquesa, més convents s'haurien edificat en ella i major nombre de religiosos suportaria. Les poblacions agrupades en classes segons el seu número d'habitants haurien per tant de mantenir una correspondència amb el nombre de convents, i amb el de religiosos establerts en el respectiu grup de poblacions.

1.- Metodologia

Per realitzar aquesta anàlisi s'ha partit de dues fonts bàsiques, per una banda el cens de Floridablanca del 1787, i per l'altra de l'obra del canonge Gaietà Barraquer *Las casas de religiosos en Cataluña*, de l'any 1906, però que estudia els convents i monestirs que hi havia a Catalunya en el moment de les lleis exclaustradores dels anys 1836 i 1837.

El cens de Floridablanca s'ha analitzat a partir del buidat realitzat per Pierre Vilar en el volum III de *Catalunya dins l'Espanya Moderna*, i les dades que hi manquen corresponents a la Regió de Tortosa i a la Vall d'Aran s'han completat a través d'estimacions sobre estadístiques de poblacions anteriors i posteriors extretes dels quadres de l'evolució comarcal de la població de la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya* (1984). Les poblacions analitzades han estat els municipis existents a Catalunya el 1960 incloent-hi els corresponents agregats, malgrat que algun d'ells fos municipi independent a l'època estudiada.

La relació de convents i monestirs aportada per Gaietà Barraquer correspon solament als ordes religiosos masculins, amb la qual cosa encara que l'anàlisi sigui esbiaixat, no per això deixa de tenir valor, per quant les comunitats masculines eren més importants que les femenines, en nombre, total de membres, i també en poder i riquesa. Les notícies subministrades per Barraquer s'han confrontat amb les dades contingudes a la *Gran Enciclopèdia Catalana*, en els articles corresponents als diferents ordes religiosos, la qual cosa ha permès afegir a la llista alguna nova comunitat.

Pel que fa a la xifra del nombre de religiosos, aquesta ha de considerar-se aproximada, ja que en bastants casos Barraquer no precisa el nombre exacte de frares d'un convent o mojos d'un monestir, sinó que assenyala que n'hi havia entre «tants i tants», i s'ha optat a l'hora de sumar-ho amb els religiosos dels altres convents d'una població, per establir-ne la mitjana aritmètica (així si consta escrit «entre nueve y once», s'ha agafat

deu). D'altres vegades escriu que «los religiosos eran pocos», expressió que s'ha fet equivaldre a cinc, i quan afirma «muy pocos», a tres. En pocs casos no hi consta el nombre de religiosos i aleshores s'ha transcrit la mancança pel guarisme 5.

Al llarg de l'anàlisi es compara la població del 1787 amb els convents i religiosos del 1835, malgrat ser conscients que a l'últim dels anys esmentats la població de Catalunya havia augmentat en relació a la de l'últim terç del segle XVIII, tot i tenir present la forta crisi demogràfica que va suposar la guerra del Francès. Per contra el nombre de religiosos més haviat deuria haver disminuït entre 1787 i 1835, com a conseqüència de la crisi econòmica i social, i més en concret, de les lleis secularitzadores del Trienni Liberal.

No obstant, a manca d'altres estadístiques corresponents a un mateix any, ens ha semblat útil relacionar unes i altres dades, ja que si bé les xifres absolutes poden sofrir petites variacions entre 1770 i 1835, les diferències en les xifres relatives creiem són poc significatives.

2.- Les cases de religiosos

La relació de convents i monestirs per població exposada a l'annex s'ha cartografiat en el mapa 1 i en un altre mapa (2) el nombre aproximat de religiosos per municipi. En els mapes no es fa distinció entre convent i monestir ni entre frare i monjo, per bé que entenem com a monestir la casa de religiosos corresponent als ordes anteriors al segle XIII i regides a partir de les regles de Sant Agustí i Sant Benet de Núrsia, els membres de les quals són anomenats monjos. Els monestirs es troben en alguns casos allunyats de les poblacions, a diferència dels convents que solen ser part fonamental de l'estructura urbana. Els convents habitats per freres corresponen a les noves ordes religioses nascudes a partir del segle XIII, les quals tenen una finalitat específica i fins i tot delimitada: la predicació, l'atenció als malalts, l'ensenyament, la redempció de captius, la missió entre els infidels, etc. etc.

De l'observació del mapa 1 relativa a la localització dels diferents convents i monestirs se'n desprenen un seguit de consideracions:

a) Les cases de religiosos es localitzen preferentment a les zones litoral i pre-litoral, i en canvi cap al Pirineu i pre-Pirineu la seva implantació és baixa, especialment a les zones més muntanyoses. A la Vall d'Aran com a exemple més extrem no hi havia cap convent ni monestir. A primer cop d'ull es nota ja una certa relació entre densitat de població i cases de religiosos que es corrobora amb l'observació del mapa de densitats comarcals (mapa 3).

Si es diferencia entre convents i monestirs els primers són els que es troben preferentment a les ciutats i zones més poblades, mentre que bona

part dels monestirs, fundats en èpoques molt més llunyanes es localitzen a les àrees rurals i en llocs relativament apartats de les vies normals de comunicació.

Tots els monestirs havien estat fundats al llarg de l'Edat Mitjana i per això la seva localització es correspon preferentment amb l'anomenada Catalunya Vella i amb l'espai pre-litoral que seguí el camí de la reconquesta en direcció a Tortosa.

De la lectura de l'obra de Gaietà Barraquer es desprèn que bona part dels monestirs es troben en decadència i molts d'ells són dependents d'altres monestirs: St. Pere de Roda (traslladat a Figueres arrel de la Revolució Francesa), Serrateix, St. Benet de Bages, St. Pere de la Portella, Lavaix, Amer... Els monestirs més importants estaven situats al llinar de les serres pre-litorals i gaudiien de notables fonts d'ingressos com a conseqüència de la possessió de béns materials, especialment terres, i del seu prestigi espiritual (casos de Montserrat, Poblet i Santes Creus).

b) Els convents abunden a les zones urbanes i entre aquestes principalment les que són capitals de corregiment o seus episcopals, i encara més si són les dues coses alhora: Lleida, Cervera, Manresa, Girona, Tarragona, Tortosa. En algun cas el desenvolupament econòmic d'una ciutat i dels seus pobles veïns fa que en aquests també s'hi estableixin convents, com en el cas de Reus i de les poblacions properes de Riudoms i la Selva del Camp.

En el plànol urbà de les ciutats els convents ocupen posicions preferents, condicionen i a voltes ordenen l'espai urbà del seu entorn i els seus edificis poden ser també utilitzats com a baluards defensius del recinte emmurallat.

Les poblacions grans poden acollir i mantenir més convents i religiosos que les poblacions petites, perquè a les ciutats hi ha una concentració de rendes de procedència diversa que permet una acumulació de recursos econòmics i humans. Quan una població no creix la implantació d'una nova comunitat religiosa provoca l'oposició de les existents, ja que aquestes poden veure disminuir els seus recursos, com va ser el cas dels religiosos carmelites i dominics de Manresa que, en assabentar-se d'una nova fundació que volien fer els pares mínims (1623), intentaren oposar-se a la seva realització i establiren causa a la Cort Eclesiàstica de Vic, que resolgué finalment a favor dels pares mínims.

De la competència entre les diferents comunitats religioses d'una ciutat per simples qüestions de prestigi, com pot ser l'èxit d'una processó o la solemnitat d'una festivitat n'hi ha suficients exemples a les històries locals de les ciutats catalanes, cosa que estava relacionada amb la captació d'una clientela religiosa i també indirectament amb un increment de les rendes.

c) En el mapa 1 destaca també l'establiment de diversos convents en poblacions petites de zones bladeres i vitivinícoles: a la Segarra, l'Urgell,

Baix i Alt Camp, Penedès... Aquests convents, bona part dels quals tenen pocs frares ocupen una posició estratègica en funció de proveir de productes agraris a l'orde i també per convertir-se en graners per vendre blat a Barcelona, especialment quan els preus experimenten fortes pujades, i en aquest sentit cal no oblidar les fortes alces de cereals en el període de referència.

d) La subsistència de determinats convents o monestirs en municipis rurals i relativament allunyats de poblacions importants és a vegades deguda també al sant o santa que s'hi venera. Si els sants tenen fama de miraclers aleshores el convent o monestir esdevé centre de pelegrinatge i la comunitat rep un interessant fluxe de diners en concepte de donatius, misses, compra de ciris, i d'altres entrades derivades de la funció d'hostaller que s'ha de realitzar. Montserrat en seria un exemple, però n'hi ha molts d'altres, com el santuari de Sant Magí de Brufaganya, prop del poblat de Rocamora a Sta. Perpètua de Gaià. A St. Magí hi havia una petita comunitat depenent de la dels dominics de Sta. Catalina de Barcelona, els quals fomentaren el culte i la devoció al sant, un màrtir llegendari que havia fet brollar aigua d'unes roques per calmar la set dels seus perseguidors. Els dominics construïren capelles, arreglaren coves i fomentaren la propaganda dels poders guaridors de les aigües de les fonts, amb la qual cosa convertiren el santuari en un lloc atractiu i centre de romiatge de la gent de les comarques del Camp, la Conca de Barberà i el Penedès entre d'altres llocs de Catalunya.

La publicitat sobre un sant i el seu santuari, divulgada per mitjà de goigs, estampes i predicacions, seria també un element a tenir en compte per explicar la subsistència de determinades cases religioses, la qual cosa seria fomentada segons unes tècniques i una estratègia que bé podria anomenar-se'n «pre-marketing religiós».

3.- Frares i monjos

Pel que fa al nombre de religiosos per municipi aquest no sempre és proporcional al nombre de convents i monestirs, ja que hi ha cases de religiosos en zones rurals que són centres de formació de l'orde o bé monestirs importants, i que per tant tenen un nombre de frares o monjos molt més alt del que correspondria a la població del municipi. Així a Poblet hi havia 69 monjos en un municipi (Vimbodí) que només tenia uns 1.500 habitants.

Les ciutats amb més convents tenen naturalment un major nombre de religiosos, i per tant destaquen les poblacions capitals de corregiment o de seus episcopals, tal com s'ha exposat abans, però també les ciutats que són centres de mercat tenen un nombre més gran de religiosos que les que no ho són, com és el cas de Reus, Valls, o bé la Bisbal per posar-ne uns exemples.

Barcelona destaca molt per sobre de les altres ciutats catalanes amb 26 cases de religiosos, comptant-hi les de Sarrià i Horta, i prop d'un miler de clergues regulars. Si es té en compte que la segona ciutat en importància pel nombre de cases de religiosos era Girona, amb 9 i 167 membres, queda clara la preeminència de Barcelona com a gran ciutat que subordina a les altres ciutats i poblacions de Catalunya.

El predomini de Barcelona en el pla religiós ve reforçat pel fet que alguns convents són al mateix temps residència de les jerarquies de l'orde que tenen poder sobre tots els convents i religiosos establerts a l'àmbit territorial de Catalunya, i en algun cas fins i tot del País Valencià (les anomenades províncies). Els convents de Barcelona solien ser també els que comptaven amb més frares, fins i tot després de les nombroses secularitzacions dels anys 1820 i 1821. Així d'un total d'uns 221 carmelites per tot Catalunya, el convent del Carme de Barcelona n'era la residència d'uns 90, o sigui que concentrava el 41% dels religiosos d'aquest orde; pels dominics, el convent de Sta. Catalina concentrava el 25% dels efectius de l'orde; pels mercenaris el percentatge de concentració era del 48%; pels caputxins el 21%; pels paüls el 63% etc. etc. En general com més convents té un orde el percentatge de frares de Barcelona disminueix, però continua sent molt rellevant, com en el cas dels franciscans que comptaven amb 32 convents a Catalunya, però un 19% dels frares residien a les tres cases de Barcelona, la més important de les quals era el convent de Sant Francesc tocant la muralla del mar.

4.- Comunitats regulars i fet urbà

Per observar amb més detall la relació entre població i número de frares i convents en el quadre 1 s'exposa la població ordenada de les ciutats i viles de Catalunya de més de 3.000 habitants i al costat el nombre de cases de religiosos. La relació entre la població i convents es posa en evidència, ja que les ciutats de més de 5.000 habitants, totes tenen algun convent o monestir, en canvi el nombre de comunitats religioses per població decau entre les ciutats i viles de 3.000 a 5.000 habitants i fins i tot Sitges i Canet de Mar no compten amb cap comunitat religiosa. Si s'hagués continuat la relació amb les poblacions de 2.000 a 3.000 habitants, la correspondència entre habitants i comunitats de religiosos es fa encara més evident, amb l'excepció de Solsona que és seu episcopal i Castelló d'Empúries situada en una privilegiada plana agrícola i que havia estat a l'Edat Mitjana centre de poder polític i religiós.

El quadre 2, molt més explícit resumeix la relació entre els diferents tipus de municipis segons el número d'habitants i el número de convents i religiosos.

Els grups de municipis de més de 3.000 habitants tenen uns percentatges de convents, i de religiosos superior al percentatge dels

seus respectius totals d'habitants. A Barcelona el percentatge de convents és una mica més petit que el percentatge d'habitants, però aquest petit diferencial queda subsanat pel fort percentatge de religiosos que viuen a la ciutat. El grup dels tres municipis de 10.001 a 16.000 habitants (Tortosa, Reus i Lleida) tenen uns percentatges de convents i religiosos que gairebé doblen la seva participació en el total de la població catalana. El grup de 5.001 a 10.000 habitants (10 municipis) és encara més significatiu; aquests municipis concentren el 8'7% de la població catalana i en canvi participen d'un 20'6% en el nombre de convents i d'un 21'1% en el nombre de religiosos. En el grup següent, els percentatges de comunitats de religiosos i de frares i monjos continua essent superior al total d'habitants dels seus municipis. Per sota dels 3.000 habitants els percentatges comencen a canviar, per arribar en els municipis de menys de 1.000 habitants, que tot i sumar un 37'6% de la població catalana, només participen d'un 13'8% en el nombre de cases de religiosos i d'un 9'9% en el nombre de regulars.

La concentració de les comunitats religioses a les ciutats es fa més palesa si definim com a ciutat a les poblacions de més de 5.000 habitants, aleshores el 26'6% dels habitants de Catalunya correspon en gairebé a un 41'8% dels convents i un 56'7% dels religiosos. L'indicador dels habitants per religió remarca la importància dels regulars a les ciutats de 5.000 a 10.000 habitants i a les ciutats més grans, amb la qual cosa es posa en evidència el fort pes dels ordes regulars en els moments de la transició de l'antic al nou règim.

5.- La situació socio-econòmica dels regulars

La lectura de l'obra del canonge Barraquer, permet també comprovar el procés de decadència d'algunes comunitats regulars que havien de vendre i hipotecar terres per fer front als impostos, mentre altres donaven mostres de disfrutar de bones rendes. Així els benedictins de Sant Pere de Camprodon vivien en la pobresa com a conseqüència de les guerres contra França a les quals calia afegir-hi les pèrdues ocasionades per les revoltes del Trienni, «la supresión de diezmos, primicias y señoríos, y sobre todo las insuperables dificultades de cobro, acarreadas por el espíritu revolucionario...», encara que a no excessius quilòmetres de Camprodon els monjos de Ripoll disposessin de 5.084 lliures 16 sous de renda anual i visquessin d'una forma ben relaxada: «servil adorador de la verdad, debo confesar que, si bien los monjes de la congregación benedictina cesarAugustana fueron en general buenos sacerdotes, en sus últimos tiempos anduvieron muy distantes del espíritu de San Benito, su fundador. Nada del dormitorio común, aposentados en su mayor parte cada uno en su casa, y servidos por un criado, bien que dentro de la muralla monacal. Nada del trabajo de manos, ocupados sólo en la piedad y funciones sacerdotales. Casi nada de la pobreza, alhajados como personas de clase media

y repartidas las rentas en los distintos cargos. Nada del antiguo toscó sa-
yal, vestidos con buenas lanas, con sotana ajustada al cuerpo a la france-
sa».

La situació econòmica de la majoria dels convents i monestirs s'a-
greuja a mesura que avança el període analitzat. Godoy va augmentar la
pressió fiscal sobre el clergat, i així per la cèdula de 30 d'agost de 1800
s'exigia dels religiosos la meitat de les finques donades per la Corona, o
mitja anualitat dels productes que cada any n'obtinguessin, al mateix
temps que s'accentua la política desamortitzadora. Després vingué la
guerra del Francès que disminuï els ingressos dels regulars. Els censos i
censals, així com també els arrendaments que els particulars devien als
convents no pogueren ésser pagats en efectiu, i s'hagueren de perdonar
moltes vegades deutes passats per cobrir els presents.

Josep Fontana que ha estudiat el paper dels eclesiàstics a la fi de
l'antic règim creu que el clergat regular és hostil com a grup social al
liberalisme, perquè tracta d'arrabassar-li la seva riquesa i la seva posició
privilegiada. Per tant, resulta lògic que els frares i monjos figurin com a
grup entre els defensors més entusiastes de l'absolutisme, encara que
aquest també hagués acabat d'una forma més lenta amb la preponderància
dels regulars, ja que l'Estat per sobreviure necessitava augmentar la tribu-
tació. La pèrdua de poder dels regulars començaria abans que Mendíbal
decretés les famoses lleis desamortitzadores (1836). Així s'explicaria que
fossin els frares els més ardents defensors de l'aliança entre el «trono y el
altar», i els que escrivissin més opuscles en contra del liberalisme i la
Constitució, a més a més de la seva adhesió al carlisme. La burgesia liberal
i les classes populars de les grans ciutats serien en canvi els enemics del
poder dels regulars, actituds demostrades en fets com la crema de con-
vents del 1835 o l'èxit apoteòsic del teatre de Josep Robrenyo ridiculitzant
els religiosos a través dels seus famosos personatges de mossèn Anton, el
pare Llibori, el pare Bunyol i el germà Berruga.

6.- Conclusió

Com a conclusió d'aquesta anàlisi es referma la importància que a les
ciutats de l'antic règim tenia la presència de comunitats religioses i que
com més habitants i recursos econòmics tenien els municipis, més cases de
religiosos hi havia. El fenomen ciutat va íntimament lligat a l'existència de
comunitats religioses i especialment de convents.

El sistema urbà de Catalunya a la fi de l'antic règim és presidit per la
ciutat de Barcelona, que és la que compta amb més habitants (set vegades
més que la segona ciutat) i una organització social i econòmica potent, la
qual permet la subsistència de vint-i-sis cases de religiosos i l'exercici de la
influència ideològica d'un miler llarg de clergues regulars.

La localització de les cases de religiosos obeeix a causes molt diverses però a principis del segle XIX està molt clara la preeminència dels convents sobre els monestirs. Els convents bàsicament es localitzen a les ciutats i dins aquestes d'una manera molt especial a les que ajunten el poder eclesiàstic (seu episcopal), amb el polític i l'econòmic, com són els casos de Tortosa, Lleida, Vic, Tarragona i Girona. Si la finalitat dels ordes religiosos, a més a més de la fundacional, era assegurar-se la seva supervivència a base d'incrementar el seu prestigi, poder i riquesa, l'elecció de les ciutats com a emplaçament de les seves cases religioses havia de formar part d'una estratègia molt més racional i complexa que el que podria fer suposar la simple idea de l'evangelització urbana.

BIBLIOGRAFIA

- BARRAQUER, Cayetano: *Las casas de religiosos en Cataluña* (2 vols.), Barcelona, 1906.
- CARRERA PUJAL, Jaime: *Historia política de Cataluña en el siglo XIX*, (vols. II i VII), Barcelona, 1958.
- CARTER, Harold: *El estudio de la geografía urbana*, Madrid, 1974.
- FONTANA, Josep: *La quiebra de la monarquía absoluta, 1814-1820*, Barcelona, 1971.
- GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA, 15 volums, Barcelona, 1969-1980.
- GRAN GEOGRAFIA COMARCAL DE CATALUNYA, 18 volums, Barcelona, 1981-1985.
- LÓPEZ GUALLAR, Marina: «Vivienda y segregación social en Barcelona, 1772/1791», en CAU (*Construcción, Arquitectura, Urbanismo*), nº 19 (Mayor-Junio, 1973), pp.72 a 75.
- MARFANY, Joan Lluís: *Josep Robrenyo. Teatre revolucionari*, Barcelona, 1965.
- OLIVERAS, Josep: *Desenvolupament industrial i evolució urbana a Manresa (1800-1870)*, Manresa, 1985.
- PLADEVALL, Antoni: *Els monestirs catalans*, Barcelona, 1968.
- TOMAS Y VALIENTE, F.: *El marco político de la desamortización en España*, Barcelona, 1971.
- VILAR, Pierre: *Catalunya dins l'Espanya Moderna*, vol. III, Barcelona, 1966.

Quadre 1.– Relació d'ordre de les poblacions de Catalunya de més de 3.000 habitants i nombre de cases de religiosos de cadascuna

Ordre	Població	Habitants	Cases de religiosos	Ordre	Població	Habitants	Cases de religiosos
1	Barcelona	119.927	25	16	Ripoll	4.830	1
2	Tortosa	16.000	7	17	Cervera	4.628	5
3	Reus	14.454	3	18	Arenys de Mar	4.253	1
4	Lleida	10.714	7	19	Badalona	4.235	1
5	Mataró	9.947	3	20	Terrassa	4.119	1
6	Olot	9.146	2	21	Montblanc	4.107	2
7	Vic	9.139	8	22	Balaguer	3.802	5
8	Tarragona	8.899	5	23	Blanes	3.783	1
9	Valls	8.209	3	24	Vilafranca del Penedès	3.673	3
10	Manresa	8.160	6	25	Sitges	3.511	–
11	Girona	8.014	9	26	la Bisbal	3.389	1
12	Vilanova i la Geltrú	6.161	2	27	la Selva del Camp	3.372	2
13	Figueres	5.398	3	28	Canet de Mar	3.356	–
14	St. Feliu Guíxols	5.090	1	29	Berga	3.259	2
15	Igualada	4.935	3	30	Banyoles	3.054	2

Quadre 2.– Classificació dels municipis segons els habitants, nombre de convents i monestirs, i nombre de religiosos

Classe de municipi segons nº d'habitants	Municipis	A	B	%	C	%	D	%	E
119.927	1	1	26	12'8	998	27'2	119.927	13'3	120
10.001 a 16.000	3	3	17	8'4	308	8'4	41.168	4'6	134
5.001 a 10.000	10	10	42	20'6	773	21'1	78.163	8'7	101
3.001 a 5.000	16	14	30	14'8	401	10'9	62.306	6'9	155
2.001 a 3.000	40	17	27	13'3	332	9'1	96.587	10'7	291
1.001 a 2.000	119	25	33	16'3	490	13'4	163.676	18'2	334
menys de 1.000	818	27	28	13'8	362	9'9	337.705	37'6	933
	1.007	97	203	100	3.664	100	899.532	100	246

- A = Municipis amb cases de religiosos.
 B = Nombre de convents i monestirs.
 C = Nombre de religiosos.
 D = Nombre total d'habitants.
 E = Nombre d'habitants per religió.

ANNEX

ORDES RELIGIOSES, CONVENTS I MONESTIRS, I NOMBRE DE RELIGIOSOS PER MUNICIPI (1.835)

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs religiosos	Nº de religiosos
Agramunt	Franciscans, mercenaris	2	14
Aiguamúrcia	Cister (Stes. Creus)	1	40
Alcover	Franciscans	1	27
Amer	Benedictins	1	9
Anglesola	Trinitaris calçats	1	7
Arenys de Mar	Caputxins	1	14
Badalona	Jeronimians		30
Balaguer	Franciscans, dominics, trinitaris calçats, carmelites, escolapis	5	37
Banyoles	Benedictins, servites		23
Barcelona	Agonitzants, agustins calçats, agustins descalços, benedictins, camils, caracciolos, caputxins(2), carmelites calçats, carmelites descalços (2), dominics, escolapis, filipons, franciscans (3), jeronimians, jesuïtes, mercenaris, mínims, paüls, servites, teatins, trinitaris calçats, trinitaris descalços	26	998
Begur	Mínims	1	5

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs	Nº de religiosos
Bellpuig d'Urgell	Franciscans	1	22
Bellvís	Trinitaris calçats	1	6
Benifallet	Carmelites descalços (Cardó)	1	0
Berga	Franciscans, mercenaris	2	28
Besalú	Benedictins	1	12
Bisbal, la	Franciscans	1	28
Blanes	Caputxins	1	15
Borges Blanques, les	Carmelites calçats	1	7
Breda	Benedictins	1	8
Calaf	Franciscans	1	7
Calella	Caputxins, escolapis	2	41
Calldetenes	Franciscans (St. Martí de Riudeperes)	1	30
Camprodon	Benedictins, carmelites calçats	2	15
Cardona	Franciscans	1	4
Castelló d'Empúries	Agustins calçats, dominics, franciscans, mercenaris	4	29
Castellví de Rosanes	Agustins calçats (Miralles)	1	11
Cervera	Agustins calçats, caputxins, dominics, franciscans, mínims	5	51

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs religiosos	Nº de monestirs religiosos
Ciutadilla	Dominics	1	2
Figueres	Benedictins, caputxins, franciscans	3	64
Foradada	Carmelites calçats (Sta. M ^a de Salgar)	1	2
Gerri de la Sal	Benedictins	1	16
Girona	Agustins calçats, benedictins, caputxins, carmelites calçats, carmelites descalços, dominics, franciscans, mercenaris, mínims	9	167
Granja d'Escarp, la	Cister	1	15
Granollers	Caputxins, mínims	2	20
Guissona	Agustins descalços, paüls	2	30
Horta de Sta. Joan	Franciscans	1	41
Hostalric	Mínims	1	5
Igualada	Agustins calçats, caputxins, escolapis	3	28
Lleida	Agustins calçats, caputxins, carmelites calçats, carmelites descalços, dominics, franciscans, trinitaris calçats	7	121
Manresa	Carmelites calçats, caputxins, dominics, jesuïtes (2), mínims	6	93
Marçà	Servites	1	10

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs religiosos	Nº de
Martorell	Caputxins	1	11
Mataró	Carmelites descalços, caputxins, escolapis	3	67
Moià	Escolapis	1	5
Monistrol de Montserrat	Benedictins (Montserrat)	1	49
Montblanc	Franciscans, mercenaris	2	36
Mora d'Ebre	Franciscans	1	36
Oliana	Escolapis	1	5
Olot	Caputxins, carmelites calçats	2	57
Ós de Balaguer	Premonstratencs (les Avel·lanes)	1	20
Palamós	Agustins calçats	1	12
Perelada	Carmelites calçats, dominics	2	11
Piera	Trinitaris calçats	1	13
Poboleda	Cartuixos (Escala Dei)	1	50
Pont de Suert	Cister (Lavaix)	1	16
Ponts	Mínims	1	4
Puigcerdà	Agustins calçats, dominics, escolapis	3	23
Quar, la	Benedictins (St. Pere de la Portella)	1	4

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs	Nº de religiosos
Reus	Carmelites descalços, franciscans, paüls	3	105
Ripoll	Benedictins	1	18
Riudecanyes	Franciscans (St. Miquel d'Escornalbou)	1	33
Riudoms	Franciscans	1	25
Sabadell	Caputxins, escolapis	2	37
Sanauja	Agustins calçats	1	4
St. Boi de Llobregat	Servites	1	12
St. Celoni	Caputxins	1	12
St. Cugat del Vallès	Benedictins	1	16
St. Feliu de Guixols	Benedictins	1	28
St. Fruitós de Bages	Benedictins	1	12
St. Martí d'Empúries	Servites	1	10
St. Ramon de Portell	Mercenaris	1	8
Sta. Coloma de Farners	Franciscans (2) (St. Salvi de Cladells)	2	23
Sta. Coloma de Queralt	Mercenaris	1	7
Sta. M ^a de Meià	Benedictins	1	1
Sta. Perpètua de Gaià	Dominics (St. Magí de Brufaganya)	1	9
Santpedor	Franciscans	1	9

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs religiosos	Nº de
Selva del Camp, la	Agustins calçats, carmelites descalços	2	13
Seròs	Trinitaris calçats (Vinganya)	1	12
Seu d'Urgell, la	Agustins calçats, dominics	2	15
Solsona	Caputxins, dominics, escolapis	3	27
Tàrrega	Agustins calçats, carmelites calçats, mercenaris	3	22
Tarragona	Agustins calçats, carmelites descalços, dominics, franciscans, trinitaris calçats	5	89
Terrassa	Franciscans	1	27
Tiana	Cartuixos	1	36
Tremp	Caputxins, dominics	2	33
Torà	Franciscans	1	6
Torroella de Montgrí	Agustins calçats	1	8
Tortosa	Caputxins, carmelites descalços, dominics, franciscans, mercenaris, jesuïtes, trinitaris calçats	7	82
Ulldecona	Dominics	1	6
Valls	Caputxins, carmelites calçats, mínims	3	53

Municipi	Ordes religioses	Nº de convents i monestirs	Nº de religiosos
Vic	Carmelites calçats, carmelites descalços, caputxins, dominics, filipons, franciscans, mercenaris, trinitaris, descalços	8	122
Vilafranca del Penedès	Caputxins, franciscans, trinitaris calçats	3	53
Vilanova i la Geltrú	Caputxins, carmelites descalços	2	33
Vila-Rodona	Servites	1	12
Vimbodí	Cister (Poblet)	1	69
Viver i Serrateix	Benedictins	1	6

